

[N. Chr. Christensen.]

med henblik på arbejderbefolkningen, om åndslivet, om statens og kommunernes administration, om befolkningens deltagelse i det offentlige liv o. s. v., bliver den nu efter finansministerens forslag til en bemyndigelseslov for den højtærede finansminister, tilmed af vidtrækkende karakter, idet finansministeren bare kan udstede en bekendtgørelse om, hvad han ønsker undersøgt, og så har befolkningen fluks at svare herpå, selvom det kan komme til at dreje sig om rent private forhold. Hvis man nemlig ikke efterkommer et sådant påbud, har finansministeren ret til at idømme bøder, oven i købet en daglig bøde, indtil de pågældende oplysninger bliver givet. Bødernes størrelse er ikke nærmere angivet i lovforslaget; også på dette område er der tale om den rene vilkårlighed.

Der er noget for denne regering karakteristisk i, at dette lovforslag er nr. 1 i folketingsåret 1954—55, at den høje regering indleder samlingen med en renvasket bemyndigelseslov, en lov, der er formet over den særlige socialdemokratiske ønsketænkning med hensyn til at snage i borgernes private forhold og gøre dette udenom den egentlige lovgivning ved en bemyndigelse til ministeren. Den højtærede minister gør i sin skriftlige fremsættelse opmærksom på, man kan vel sige: med et suk, at departementet, når der gås udenfor områder, hvor statistisk materiale ikke kan fremskaffes ved særlig lov, nu er henvist til at fremskaffe det nødvendige materiale ved at træffe aftale med private. Det finder den højtærede minister er utilstrækkeligt, og derfor kasserer han den nugældende lov og søger i stedet en bemyndigelseslov i ren almindelighed. Der står ganske vist noget om, at det kun skal være til dækning af et samfundsmæssigt behov, men hvad er et samfundsmæssigt behov? Herom vil der vist altid være stærkt delte meninger, men det vil altid være den til enhver tid siddende finansminister, til hvem det står at afgøre, hvori dette behov består.

Den nugældende lov fastsætter rammen for det hidtil fulgte arbejde for statistisk departement. Jeg vil gerne her indskyde, at selvom der findes områder, hvor vi synes der bruges lovlig meget papir og stilles mange unødvendige spørgsmål, så er

der dog alligevel i statistisk departement, under direktør Cohns dygtige ledelse, udført et arbejde, som er af overordentlig betydning for samfundet. Nu henviser den højtærede finansminister til, at med hjemmel i forskellige love, bl. a. toldloven, folke-registerloven, vareforsyningsloven o. s. v., er der i forvejen på en række områder pålagt befolkningen pligt til at give statistiske oplysninger, og det er også oplysninger, der er afkrævet private. Det er rigtigt, jeg kan naturligvis ikke bestride det, men der er den afgørende forskel, at det i hvert enkelt tilfælde er fastsat ved særlig lov. Der er adskillige, som mener, at også efter disse love drives papirspildet for langt ud og borgerne generes unødigt, men grænsen er dog trukket op efter en rigsdagsbehandling. Så det er nærmere præciseret, hvor langt myndighederne kan gå. Finansministerens nye bemyndigelseslov har ingen grænser, og det kan vi fra venstres side ikke gå med til. Har finansministeren områder, hvorfra et værdifuldt statistisk materiale skal indhentes, således som det nu engang er nødvendigt i et kultursamfund under visse forhold, må han i hvert enkelt tilfælde forelægge lovforslag herom, så sådanne forhold kan komme under folketingets kontrol ved sædvanlig behandling. En vidtgående bemyndigelse kan i hvert fald ikke få tilslutning hos os.

Det er tegn på sundhed i et demokratisk samfund, når offentligheden stærkt reagerer imod nye forsøg på regereri. Store dele af den danske presse har i meget kraftige vendinger taget afstand fra og advaret imod dette vildskud på den socialdemokratiske lovgivning. Med den højtærede formands tilladelse et par korte citater. „Sorø Amtstidende“ skriver:

„Vi mindes ikke længe at have set så modbydelig en lov med så ubegrænset rækkevidde. . . Den nye lov vil kunne muliggøre enhver form for posekiggeri og snagen i borgernes private anliggender, ikke blot erhvervsmæssige og økonomiske, men også rent menneskelige og familiemæssige.“

„Fyns Tidende“ skriver:

„Statistikken må fortsat gå frivillighedens vej, når der er noget, den ønsker at vide, og vi kan ikke se, det er nogen skade til, at man tvinges til at stille